

Yerel Yönetimlerde Sürdürülebilir Kültür Stratejisi Üretmek

(Sultanbeyli Belediyesi
İnsan ve Şehir Akademisi
Örneği)

Producing Sustainable Culture Strategy in Local Governments

(The Case of Sultanbeyli
Municipality Human and
City Academy)

Fatma Nur Güngör

* Sultanbeyli Belediyesi, İnsan ve Şehir Akademisi sorumlusu.
fng.gungor@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8724-905X

Güngör, Fatma Nur. "Yerel Yönetimlerde Sürdürülebilir Kültür Stratejisi Üretmek (Sultanbeyli Belediyesi İnsan ve Şehir Akademisi Örneği)". *İnşa 2* (Nisan/April 2024): sayfa/pp. 166–179

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11118512>

Giriş

Şehir, insanın hayatını düzenlemek üzere meydana getirdiği, en önemli ve en büyük fizikî ürün ve insan hayatını yöneltten, çerçeveleyen bir yapıdır. Bu yapıya biçim veren tercihleri ise insan ve toplumlar; inançlarından, dinlerinden ve geçmişlerinden hareket ederek belirlerler. Şehir, toplumsal hayata ve insanlar arasındaki ilişkilere dolayısıyla kültüre biçim veren, sosyal mesafelerin en aza indiği, bu ilişkilerin en büyük yoğunluk kazandığı yerdir.¹ Bu bağlamda insan hayatına doğrudan tesir eden şehir ve kültür birbirinden ayrı düşünülemeyecek iki kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kaynağını toplumdan alan ve kültürel hizmetler aracılığıyla tekrar topluma ulaşan kültürün her vatandaşın erişim ve katılımına açık olması için planlama süreçlerine dâhil olmaya ve finansal desteğe ihtiyacı vardır. Geniş kitlelere bu hizmetleri ulaştırabilmedeki rolüyle kamu sektörü, kültür alanı, kültürel girişimler ve yerel üretimin desteklenmesi, vatandaşların çeşitli kültür mekânları ve etkinlikleri aracılığıyla kültürel yaşama katılımının özendirilmesi, dezavantajlı toplulukların kültüre erişimi ve kültürel üretime katılımının kolaylaştırılması, kent kimliğinin zenginleştirilmesi, somut ve somut olmayan kültürel mirasın korunması, kültür profesyonellerinin ve kültürel kapasite geliştirme projelerinin yerel düzlemde hayata geçirilmesi için temel bir işleve sahiptir. Sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirebilmiş şehirler, kültürü bütün bu boyutlarıyla planlama ve hizmet süreçlerine dâhil edebilmiş şehirler olacaktır.² Kent sosyoloğu Robert Park'ın da ifade ettiği gibi şehir, insanın içinde yaşadığı dünyayı arzularına daha uygun hale getirebilmek için verdiği çabaların en tutarlısı ve bütününe bakıldığında en başarılısıdır. Fakat insanın yarattığı bir dünya olan bu şehir, aynı zamanda onun bundan böyle içinde yaşamaya mahkûm olduğu dünyadır. Böylece dolaylı olarak ve kendisini bekleyen görev hakkında net bir fikri olmaksızın, şehri inşa ederken insan kendini de yeniden inşa etmiştir.

Belediyeler, insanın kendini ve şehrini yeniden inşa etme sürecinde kültürel değerlerin aktarımı ve korunmasında uygulanabilir ve sürdürülebilir kültür stratejisi üretme etkinliğe sahiptir. Bu ancak çeşitli projeler, okuma programları, atölyeler, seminer ve söyleşiler, tarihi ve kültürel içerikli geziler ile mümkün olabilmektedir.

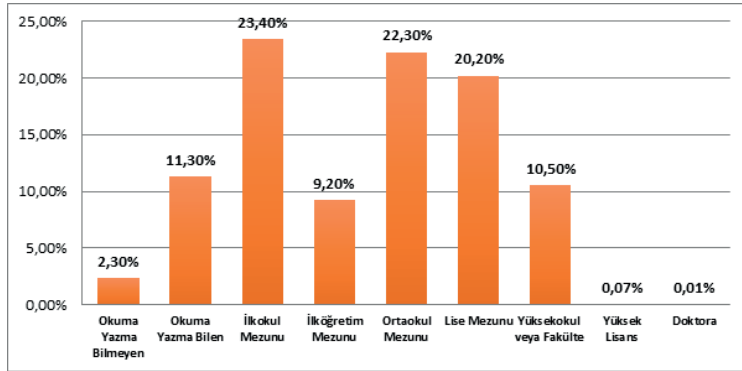
¹ Turgut Cansever, *İslam'da Şehir ve Mimari*, (İstanbul: İz Yayıncılık, 1997), 109.

² İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSVA), "Yerel Yönetimler İçin Kültürel Planlama, Şubat 2016" (Erişim 10 Mart 2024).

Sultanbeyli Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı'nda bu bakış açısıyla belirlenen üç temel hedefin yer aldığını ifade etmek mümkündür:

- * Kültür, sanat ve eğitim, hizmetleri ile Sultanbeyli'nin kent kültürü ve kentlilik bilincini geliştirerek; etkin, vatandaş odaklı bir iletişim modeli ile ulusal ve uluslararası alanda ilçenin marka değerini yükseltmek;
- * Kültürel belediyecilik anlayışı doğrultusunda, toplumun her kesimine hitap eden kültür sanat faaliyetleri düzenleyerek kültürel bilinci yükseltmek ve toplumsal gelişime katkı sağlamak;
- * Sosyal belediyecilik anlayışı doğrultusunda, kültürel ve sosyal faaliyetlerin düzenlenmesi ve bu faaliyetlerin icrası için imkân sağlamak ve kültürel hayatı geliştirmek.³

Sultanbeyli'nin gelecek perspektifine katkı sağlamayı amaçlayan stratejik hedefler, ilçenin demografik yapısı ve tarihsel kimliğinden bağımsız düşünülemez. Demografik yapıya bakıldığında göze çarpan ilk husus, ilçe nüfusunun %26,9'unu oluşturan (0-14) yaş arası çocuk nüfusun ve %26,3'ünü oluşturan (15-29) yaş arası genç nüfusun çarpıcı yüksekliğidir. Bu durum, Sultanbeyli'nin genç ve dinamik bir nüfusa sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo1: Sultanbeyli ilçe nüfusunun eğitim durumu

³ Sultanbeyli Belediye Başkanlığı Strateji Geliştirme Müdürlüğü, "2020-2024 Stratejik Plan" (Erişim 5 Mart 2024).

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2022 yılı verilerinden hareketle eğitim durumuna bakıldığında ise ilçe genelinde %23,4'lük bir oranla en fazla ilkokul mezunu bulunurken; bunu %22,3 ile ortaokul mezunları, %20,2 ile lise mezunları, %11,3 ile okuma yazma bilenler, %9,2 ile ilköğretim mezunları ve %10,5 ile yüksekokul veya fakülte mezunları izlemektedir. Lisansüstü eğitimi ise oransal olarak çok düşüktür. Elde edilen veriler bize ilçe nüfusunun yarısından fazlasının lise altı eğitim düzeyine sahip olduğunu göstermektedir. Sultanbeyli Sosyal Yapı Araştırması'na göre, gençlerin % 97,85 gibi büyük çoğunluğu okul dışında herhangi bir eğitim almamıştır ve sadece %2,15'lik küçük bir kesim, genellikle mesleki alanlarda uzmanlaşmak için kurslara katılmaktadır.⁴ Bu gruba yönelik yapılan eğitim, kültür-sanat yatırımlarının artırılması, Sultanbeyli'ye gelecekte iyi yetişmiş bir genç nüfus kazandırması açısından önem arz etmektedir.

Bu rapor, tarihi ve kültürel geçmişe sahip Aydos Kalesi'nin etrafında şekillenen Sultanbeyli'nin bir kültür stratejisi olarak kurduğu İnsan ve Şehir Akademisi'nin faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin ilçenin sosyo-kültürel yapısına olan katkılarını içermektedir.

Yerel yönetimlerin en önemli görevlerinden biri, kültür programlarına toplumun her kesiminin kolay erişimini ve katılımını sağlayarak çoğulculuğu öne çıkarması ve herkesin kendisini dilediği gibi ifade etmesine imkân vermesidir. Bu kapsamda Sultanbeyli Belediyesi, Kültür İşleri Müdürlüğü bünyesinde 08.12.2021 tarihinde kurulan İnsan ve Şehir Akademisi, eğitim faaliyetlerine başlamadan önce yerel yönetim kanunlarının verdiği görev ve yetkiler kapsamında ilçemizde ikamet etmekte olup üniversite okuyan genç nüfusa/öğrencilere dair bir ön çalışma yapmıştır. 08.08.2022-01.05.2023 tarihleri arasında yüz yüze ve telefonla görüşme (CATI) metoduyla iki aşamalı olarak yapılan bu araştırma, ilçe nüfusunun %26,3'ünü oluşturan 15-29 yaş grubunda yer alan toplam 3.527 lisans ve lisansüstü öğrenciyi kapsamaktadır. 301 farklı bölümde okuyan öğrencilerin okudukları bölümlerinin dışında sinemadan yeni medyaya, şiirden edebiyata, fikir-sanat faaliyetlere kadar pek çok farklı branşta yetenek ve ilgi alanlarının olduğu analiz edilmiştir. Bu bağlamda ilçenin çok kültürlü ve dinamik yapısının öğrenci profiline de yansdığı

⁴ Sultanbeyli Sosyal Yapı Araştırması Prof. Dr. Lütfi Sunar tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın saha uygulaması 2023 yılı Ekim-Aralık aylarından Ipsos Türkiye tarafından yürütülmüştür.

görülmektedir. Genç nüfusu yakından tanıyarak onların ihtiyaç ve beklentilerinden hareketle veriye dayalı, etkili yerel politikaların geliştirilmesi amacıyla yapılan araştırmadan elde edilen bulgular, akademinin eğitim ve projelerinin şekillenmesinde önemli bir veri oluşturduğunu söyleyebiliriz.

2023-2024 kültür sanat sezonunda disiplinler arası bir müfredat ve eğitim anlayışı ile yola çıkan "İnsan ve Şehir Akademisi", sosyal, kültürel ve fiziki dokuya önem veren, kent kimliğinin oluşmasına katkı sağlayan projeler ve çalışmalar yürütmek için kurulan bir akademidir. Bundan hareketle bireylerin şehir ve şehirli olmak bilincini geliştirmek, yaşadığı kadim şehrin ve medeniyetin bilgisini derinleştirmek, şehrin tarihinin ve kültürel değerlerinin toplumdaki farkındalığının artmasını sağlamak, milli kültür değerlerimizin korunması amacıyla bireylerde aidiyet hissini geliştirmek, gençlerimizin içinde bulunduğu çevreye karşı sorumluluk kazanması ve toplumsal sorunlara karşı duyarlılığının artmasını sağlamak amacıyla faaliyetlerine başlamıştır.⁵ Akademi bünyesinde okumalar, atölyeler, kültür ve medeniyet gezileri, yayıncılık faaliyetleri, seminer ve söyleşiler düzenlenmektedir.

İnşa Okumaları

Okumalar seminer dizisi, katılım bağlamında sene başında online gerçekleşen müracaatlar ile başvuru almakta ve her ay düzenli periyotlarla devam etmektedir. Program dâhilinde verilen eğitim ve kazanımları hakkında kısaca bilgi vermek gerekirse Prof. Dr. Ömer Türker tarafından verilen İslâm Düşünce Geleneği başlıklı seminer dizisi, varlık hakkında küllî araştırma yapma iddiasında olan üç büyük geleneğin (kelâm, felsefe ve tasavvuf) serencamını ortaya koymaktadır. Söz konusu gelenekler kendi içinde bir çırpıda sayılması mümkün olmayan çeşitliliğe sahip olmakla birlikte son yüzyılda yapılan düşünce tarihi çalışmaları hem ana ekollere hem de bunların ortak ve farklı yanlarına dair kuşatıcı bir anlatıya ulaşmış sayılabilir. Bu seminer dizisi, kendi içinde oldukça ayrıntılı olan bu anlatıyı genel okura ulaştırmayı ve uzman seviyesindeki bilgi birikimini ortak bir kültüre dönüştürmeyi amaçlamaktadır. Başka bir ifadeyle kelâm, felsefe ve tasavvuf disiplinlerinin varlık, bilgi, insan, Tanrı ve Tanrı-âlem ilişkisi hakkındaki görüşlerinin özlü bir anlatısı sunularak bu geleneklerin gücü ve sınırlarına ilişkin bir değerlendirme yapılmaktadır.

Prof. Dr. Aynur Atmaca Can tarafından gerçekleştirilen *Şehir ve Estetik Bağla-*

⁵ Ali Tombaş, "Başkanın Mesajı", *İnsan ve Şehir Akademisi* (Erişim 10 Nisan 2024).

mında *Kültürel Hafızayı Okumak* başlıklı seminer dizisinin temel çıkış noktası şehrin, insanın ihtiyaçlarını karşılayan işlevsel bir varlık olarak konumlandırılmasıdır. Şöyle ki bu ihtiyaçlar bilim, sanat, felsefe, hikmet olarak tezâhür ederek sembolik anlam katmanları örer. Şehrin silüetinden okunan mimari biçimlenmenin ardında izlenen bu entelektüel işlevsellik aynı zamanda ait olunan medeniyet ailesinin dışı vurumudur. Şehri ve estetiği terkip eden şehir estetiği ise zamanın ve mekânın ruhunu yansıtan ve bu bütünselliğin çok boyutlu okunmasını öneren görme sanatı olarak tanımlanabilir. Buradan hareketle düzenlenen seminerler şehri estetik bir nesne olarak kavramayı ve incelemeyi önermekte, kadim İstanbul'un kimliğini Sultanbeyli mekânı özelinde araştırmaya konu etmektedir.

Prof. Dr. Mehmet Çelik tarafından verilen *Hikmet Arayışı Dersleri: Mesnevi ve Yunus Emre* başlıklı seminer dizisi düşünce semamızın iki büyük şahsiyeti olan Mevlânâ ve Yunus Emre'nin eserlerinin şerhinden hareketle onların hikmet anlayışları, İslâm irfanına olan katkıları ve günümüz insanına verdikleri mesajın tespitini ortaya koymaktadır.

Dr. Savaş Ş. Barkçin tarafından verilen *Medeniyet Aklı: İnsan, Mekân, Zaman* seminerleri toplumların gen haritalarını, reflekslerini, olaylar karşısındaki tutumlarını kestirebilmek açısından tarih boyunca hep yol gösterici bir rol üstlenen “medeniyet” kavramını konu etmektedir. Sadece kendi medeniyetine ve o medeniyetin değer unsurlarına sıkı sıkıya bağlı milletlerin tarihe yön verebileceğinden hareketle İslâm medeniyeti ve bu medeniyetin gerek Selçuklu, gerek Osmanlı ve gerek ise Türkiye Cumhuriyeti yorumu medeniyetlerin tarih yapma sürecinin hep en dinamik yerinde konumlanmıştır. *Medeniyet Aklı* özel seminer serisi, tarihin akışını ve en özelde bizleri etkileyen medeniyet ve bu medeniyetin aklının, nasıl ve hangi temel unsurlar üzerine inşa edildiğini, bir medeniyetin ve daha özelde İslâm medeniyetinin ayrıntılarını ve önemini ele almaktadır.

Doç. Dr. Betül Akdemir Süleyman'ın vermiş olduğu *Dini Düşüncenin Çağdaş Sorunları* seminer dizisinde dinî düşüncenin çağdaş dönemde karşı karşıya kaldığı sorunlara yer verilerek ve söz konusu sorunlara yönelik çağdaş cevapların öne çıkanları sunulmaktadır. Modern dönemde bilim, felsefe ve siyasette ortaya çıkan hızlı dönüşüm, evreni tasavvur edişimizde ve hayat tarzlarımızda birtakım yenilikler ortaya çıkarır. Başta fizik olmak üzere bilimlerin “doğru/geçerli” bilginin kaynağı olarak öne çıktığı bu çerçevede din, daha önce iç içe olduğu felsefe ve bilimle gün geçtikçe mesafelenir. Öyle ki dinin ve dinî

düşüncenin değersiz hatta kimi zaman gereksiz olduğu söylemi yaygınlaşmaya başlar. Doğrusu belirli bir anlayış üzerine kurulu olan dinî düşüncenin söz konusu hızlı dönüşümü yakalaması ve eleştirilere yanıt vermesi zaman alır. Ancak bugün hem felsefe ve bilimin kendi sorun ve sınırlılıklarına ilişkin çalışmalar hem de söz konusu dönüşümü yakından tanıyarak dini ve dinî düşüncüyü konu edinen çağdaş düşünürlerin sayısı artmıştır. Bu seminer dizisi ile sözü edilen bağlamda dinin mahiyeti, dinin kaynağı, akıl-vahiy ilişkisi, Tanrı inancının kaynak ve delilleri, ateizm, panteizm, deizm gibi farklı inanç türleri ve kötülük problemi gibi konular ele alınmaktadır.

Doç. Dr. Mehmet Özturan tarafından iki haftada bir olarak verilen *Eleştirel Metin Okuma-Yazma ve Argüman* seminer dizisi ağırlıklı olarak felsefi argümanların analizi ve eleştirisine yer vererek bir argüman nasıl okunur sorusunun yanında bir argüman nasıl kurulur sorularına cevap aramaktadır. İster bir iddiada bulunalım ister bir iddia ile karşı karşıya kalalım, her iki pozisyon, iddianın gerekçelendirilmesini gerektirmektedir. Bir iddia ve onu destekleyen gerekçelerden oluşan yapıya argüman denir. Argüman veya kanıtlama adını verdiğimiz iddia ve gerekçelerden oluşan bu yapının nasıl kurulacağı ve nasıl bir değerlendirmeye tâbi tutulacağı eleştirel düşünme-okuma-yazma faaliyetinin temel meselesidir. Bu seminer dizisi, bir argüman içeren veya içerdiğini iddia eden metinlerin nasıl analiz edileceği ve nasıl değerlendirileceğine aynı zamanda eleştirel düşünme-okuma-yazma yeteneğinin kazandırılmasına odaklanmaktadır.

Atölyeler

Sene başında online gerçekleştirilen müracaatlar sonucunda başvuru alan atölyeler belirlenen müfredat dâhilinde eğitim-öğretim dönemi boyunca haftada bir olmak üzere devam etmekte ve dönem sonunda katılımcılarına sertifika takdimi ile tamamlanmaktadır. Bu kapsamda farklı branşlarda verilen eğitimler ilçenin öğrenci çeşitliliği göz önünde bulundurularak planlanmıştır.

Yapımcı-yönetmen Abdülhamit Güler'in koordinatörlüğünde İstanbul Sine- ma Evi ile yapılan iş birliği neticesinde açılan *Sinema Akademisi*, çağımızın popüler sanat dallarından biri olarak öne çıksa da esasında geçmişten en çok beslenen ve geleceğe dair sözü olan en zengin sanat olarak da özel bir yere sahiptir. Bu sebeple dijital mecraların da temel üretim alanında olduğunu düşünebileceğimiz sinemaya çok yönlü bakış açısı ile yaklaşmak gerekmektedir. Bir sanat dalı olmasının ötesinde en etkili kitle iletişim aracı haline gelen sinema, "bünyesinde barındırdığı birçok sanat dalıyla" gün geçtikçe kök salmaktadır.

Senaryodan oyunculuğa, yönetmenlikten kurguya ve film okumasına kadar sinemaya dair sektörün başarılı isimlerinin ders verdiği Sinema Akademisi, kadim kültürümüzün besleyici yapısını ihmal etmeden yeniliğe ve zamanın ruhuna önem veren bir müfredatla ilerlemiştir. Toplamda 25 hafta boyunca 250 saat teorik ve pratik olacak şekilde eğitim alan öğrencilerimiz program sonrasında 4 kısa film çekmiştir. Uygulanan programın içeriği:

İnsan ve Şehir Akademisi	
Koordinatör, Sinema Tarihi-Film Okuması	Abdülhamit Güler
Senaryo	Bekir Bülbül
Senaryo Geliştirme	Yeşim Tonbaz
Yönetmenlik	Sinan Sertel
Kurgu	Selman Ecirli
Oyunculuk	Recep Çavdar
Görüntü	Ethem Günhan

Tablo 2: Sinema Akademisi

Gazeteci Umut Erol koordinatörlüğünde verilen *Medya Akademisi*, İletişim Fakültesi öğrencileri başta olmak üzere medya sektörüne ilgi duyan, bu alanda profesyonelleşmek isteyen ve istihdam fırsatı arayan gençlere yönelik olarak kurgulanmış bir eğitim programını içermektedir. Günümüzde dijitalleşmenin ve teknolojinin hızla gelişmesi birçok alanda değişim ve dönüşümlere yol açmıştır. Medya bu değişim ve dönüşümlerden en fazla etkilenen alanlardan birisidir. Sosyal medyanın hayatımızdaki yerinin büyüklüğünü göz önünde bulundurduğumuzda iletişim becerilerini etkileyen yeni trendlerin ortaya çıkmasına neden olan medya sektörü devasa bir dönüşüm ve ilerleme kaydetmektedir.

Atölyenin temel amacı, gençlere medya okuryazarlığı noktasında doğru bir bakış açısı kazandırmanın yanında teknoloji ve dijitalleşme ile değişen ve dönüşen yeni medya sektörünün sorunlarının çözümü ve gelişimini hızlandırarak akademik ve meslekî anlamda farklı disiplinlerin bakış açılarını bir araya getiren çok boyutlu fikir ortamı oluşturmaktır.

Toplam 6 hafta boyunca 80 saat süren eğitimlerde muhabirlik, haber yazımı ve editörlük, diksiyon ve hitabet, dijital ve sosyal medya haberciliği, ekran yönetimi ve haber sunumu, haber kameramanlığı, haber kurgu tekniklerinin yanı sıra TV, ajans ve gazete gibi farklı yayın mecralarına yönelik ders içerikleri medya sektörünün deneyimli ve tanınan isimleri tarafından verilmiştir.

Uygulanan programın detayları:

İnsan ve Şehir Akademisi		
1	Muhabirlik ve Haber Kaynağına Ulaşma, Savaş Muhabirliği, TV Haberciliği	Umut Erol – Gazeteci
2	Diksiyon ve Hitabet	Kaan Yakuphan – 24 TV Ana Haber Spikeri Sümeyye Yılancı – Haber Global/Spiker
3	Dijital Habercilik (Yeni Medya)	Taha Hüseyin Karagöz – Ensonhaber Dijital Hamza Özdemir – Sabah Gazetesi Dijital
4	Ajans ve Gazete Haberciliği	Kaan Bozdoğan – Anadolu Ajansı Cumhurbaşkanlığı Muhabiri Ferhat Açıl – Yenişafak Gazetesi
5	TV Haberciliği – Editörlük ve Haber Yazımı	Halil Erdoğan – Haber Global TV Haber Koordinatörü
6	Kameramanlık	Uğur Tüney – 24 TV Kamera Şefi
7	TV Haberciliği – Haber Yönetimi	Gökhan Yılmaz – TVNET Haber Müdürü
8	Haber Kurgu Teknikleri	Açelya Çakmak
9	TV Haberciliği – Dış Haber Takibi	Salih Eser – Haber Global TV
10	TV Haberciliği – Haber Yönetimi	Ömer Özkök – 24 TV Genel Yayın Yönetmeni
11	Haber Sunumu – Haber Programı	Çağlar Cilara – Haber Global TV Spiker
15	TV Haberciliği – Muhabirlik ve Haber Kaynağına Ulaşma	Fulya Öztürk – CNN TÜRK Özel Haberler Şefi

Tablo 3: Medya Akademisi

Fatih Kaplan tarafından verilen Fotoğrafçılık Atölyesi fotoğrafın temel kavramları, çekim ve düzenleme teknikleri, sokak fotoğrafçılığı ve diğer fotoğrafçılık türleri hakkında kapsamlı bir eğitim içermektedir. Eğitimler süresince öğrencilerin saha pratiği kazanması için iki uygulama gezisi düzenlenmiştir. Dönem sonunda atölyeyi başarıyla tamamlayan öğrencilere sertifika takdim edilmiş olup fotoğrafları Muhsin Yazıcıoğlu Kültür Merkezi-İstanbulensis Sergi Salonu'nda düzenlenen sergiyle ziyarete açılmıştır.

Lise öğrencilerine yönelik şair-yazar Sıddık Ertaş ve Ercan İriş tarafından yürütülmekte olan Şiir Atölyesi, edebî açıdan nitelikli eserler oluşturma ve şiirin gelişimi hakkında ayrıntılı bilgi edinerek disiplinli bir şekilde şiir yazma alışkanlığının gelişmesini hedefleyen bir atölyedir. Eğitimler sonrasında atölyeye katılan öğrencilerin şiirleri *Aydos* ve *Teferrüc* dergilerinde⁶ yayımlanmıştır.

⁶ Sultanbeyli Belediyesi *Aydos* ve *Teferrüc* dergileri ile 2020-2021 yıllarında TÜRDEB Dergi İzleme Komisyonu tarafından "Dergi Dostu Belediye" ödülüne layık görülmüştür.

Beşinci Mevsim kültür ve edebiyat dergisi Genel Yayın Yönetmeni Burhan Temel tarafından verilen *Dergicilik Okulu*, lise ve üniversite öğrencilerine dergiciliğin inceliklerinin öğretildiği bir atölyedir. Türk edebiyatında süreli yayınların incelenmesi, editoryal çalışmalar, dizgi, tasarım eğitimi, fanzinlerin baskıya hazırlanması vb. konularının ayrıntılı olarak ele alındığı atölyede eğitim sonrasında öğrenciler tarafından *Yakın* edebiyat dergisi çıkarılmıştır.

Kültür ve Medeniyet Gezileri

Tarihî hadiseler ve önemli şahsiyetlere, ilginç efsanelere, birbirinden kıymetli mimari eserlere ev sahipliği yapan İstanbul, tarih boyunca cazibesini kaybetmeyip, insanlığın odak noktası olmayı başarabilmiş dünyadaki nadir şehirlerdendir. Roma'dan Bizans'a, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e medeniyetlerin beşiği olmuş İstanbul, bünyesinde camiler, saraylar, müzeler, âbidevî anıtlar ve birbirinden kıymetli birçok kültürel miras yapılarını barındırmaktadır.

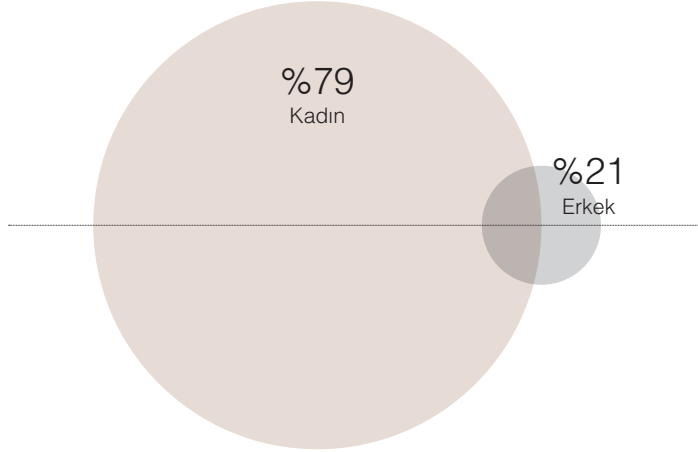
Mehmet Akif Ersoy'un, "bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı!" şiarıyla İstanbul'un kadim bölgelerine ayda bir gerçekleştirdiğimiz seminerler ile önce zihni altyapı oluşturulmakta, sonrasında tarihçi-yazar İbrahim Akkurt'un rehberliğinde seminerin olduğu hafta sonu gezi yapılmaktadır. Böylelikle saha çalışmalarıyla medeniyet-tarih-kültür-sanat boyutlarında İstanbul'un çözümlenmesi gerçekleştirilmektedir. "İnşa Okumaları" kategorisinde eğitim alan katılımcularımıza özel uyguladığımız seminer ve gezi programımız aşağıdaki gibidir:

İnsan ve Şehir Akademi		
1. ay	Seminer	Kuruluşundan Fethine İstanbul'un Tarihi
	Gezi	Kuruluşundan Fethine İstanbul'un Tarihi (Doğu Roma Eserleri: Küçük Ayasofya, Hipodrom, Mozaik Müzesi, Ayasofya Camii, Zeyrek Camii, Tekfur Sarayı)
2. ay	Seminer	İstanbul'un Tarihi: Osmanlı Dönemi İstanbul
	Gezi	Fethin Tanıkları (Göksu Mezarlığı, Anadolu Hisarı, Rumeli Hisarı, Eyüp Sultan Külliyesi, İstanbul Kara Surları, Yedikule Hisarı)
3. ay	Seminer	İstanbul'un Batı'ya Açılan Kapısı: Taksim ve Galata Bölgesi
	Gezi	Galata ve Taksim Bölgesi
4. ay	Seminer	Bir Arada Yaşama Sanatının Örneği Semtler: Ayvansaray – Balat – Fener Bölgesi
	Gezi	Fener – Balat – Ayvansaray Bölgesi
5. ay	Seminer	Bir Osmanlı Mucizesi: Mimar Sinan ve İstanbul
	Gezi	Mimar Sinan Eserleri (Edirnekapı'dan Süleymaniye'ye)

6. ay	Seminer	Müstakil Bir Dünya: Topkapı Sarayı ve Osmanlı İdarî Sistemi
	Gezi	Topkapı Sarayı ve Harem
7. ay	Seminer	Fethi Gören, Hanım Sultanlar Şehri: Üsküdar ve Çevresi
	Gezi	Üsküdar Bölgesi Gezi
8. ay	Seminer	Boğaziçi Medeniyeti ve Yalılar
	Gezi	Boğaz Gezisi

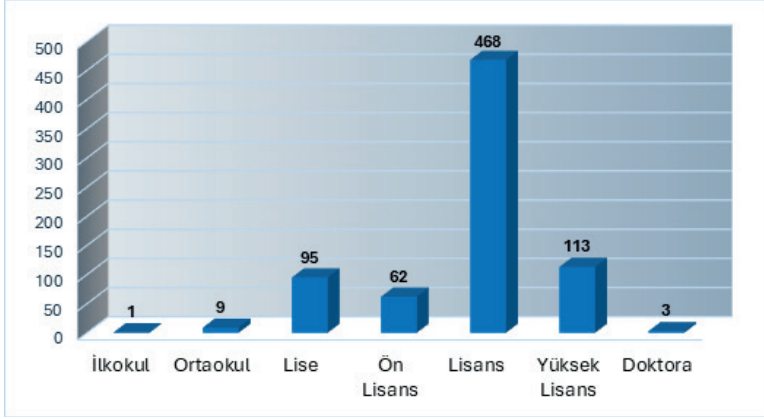
Tablo 4: "İstanbul'un İzinde" seminer ve gezileri

İnsan ve Şehir Akademisi'nin mevcut katılımcı profiline baktığımızda toplam 751 öğrenciden 157'si erkek 594'ü kadınlardan oluşmaktadır. İlçede ikamet etmekte olan kadınların %79'unun erkeklere nazaran eğitimlere daha fazla ilgili olduğu görülmektedir.

Tablo 5: Cinsiyete göre katılım oranı (yüzde)

Eğitilmeye katılan öğrencilerin yaş grubu dağılımına göre tamamı %54'ü genç nüfus olarak nitelendirilen (15-29) ile %46'sı yetişkin nüfus olan (29-65) yaş aralığındadır. Eğitim düzeyine bakıldığında; her gruptan mezun olmasına karşın lisans mezunu oranının diğer eğitim düzeylerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. İlçede %1'lik dilimde bulunan yüksek lisans mezunlarının eğitimlere katılım oranı ise oldukça yüksektir.

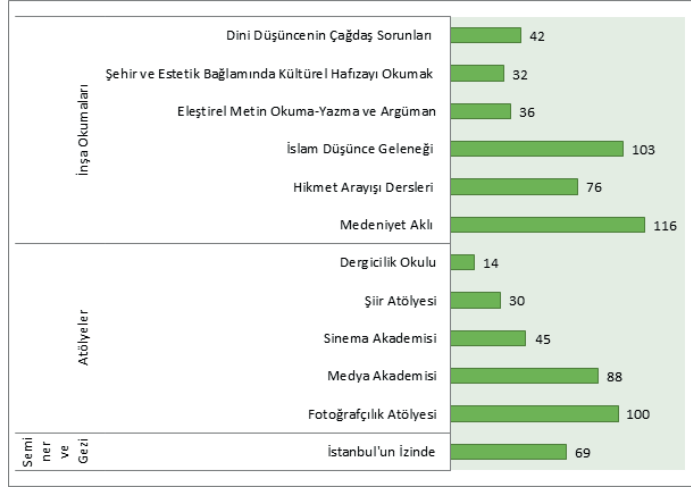
Tablo 6: Mezuniyet durumu

Bölüm bazlı değerlendirme yapmamız gerekirse; 10 fakültenen 50 ayrı bölüm mezunu katılımcı akademi uhdesinde ders almaktadır. Aşağıda yer alan grafikte mezunların fakülte çeşitliliğine yer verilmektedir.

Tablo 7: Mezunların fakülte çeşitliliği

2023-2024 kültür-sanat sezonunda faaliyetlerine başlayan İnsan ve Şehir Akademisi'nde programlara katılan 751 öğrencinin ilgi alanlarına göre tercih ettikleri eğitimlerin dağılımı ise şu şekildedir:

Tablo 8: Tercih edilen eğitimlerin dağılımı

Bu veriler, akademiye yapılan eğitimlerin ilçede genç ve yetişkin grubunda yer alan geniş bir kitleye hitap ettiğini göstermektedir. Ayrıca akademi olarak STK'lar ve üniversitelerle iş birliği ve eşgüdüm sağlanarak ortak çalışma alanları oluşturulması ve kültürel çeşitliliğimizi öne çıkaran projeler geliştirilmesine de önem verilmektedir. Sultanbeyli Belediyesi ve İlmî Etüdler Derneği (İLEM) iş birliğinde yürütülmekte olan İslâm Siyaset Düşüncesi Projesi'ni (İSD) bu kapsamda ifade edebiliriz.

Proje, İslâm siyasetinin farklı alanlarını tartışmaya açmakta; bugünü anlamak ve geleceğe yön vermek amacıyla siyaset düşüncesi geleneğiyle irtibat kurmayı önemsemektedir. Bu bağlamda, İslâm'ın modern öncesi dönemde tartışılan meselelerinin yeniden gündem hâline getirilmesi ve dönemin kavramlarının süreklilik sağlanacak şekilde yeniden yorumlanması İSD Projesi'nin temel amaçları arasındadır. Genel yürütücülüğünü Ahmet Köroğlu ve Süleyman Güder'in üstlendiği projede siyaset alanında telif edilmiş olan eserlerin önceden belirlenmiş parametreler dâhilinde ortaya konularak nitelikli ilmi çalışmaların yapılmasına imkân sağlanması amaçlanmıştır. Bu eserlerin incelenmesi Türkiye'de İslâm siyaset düşüncesi bağlamında tartışılan konuları, kavramları ve kişileri derli toplu bir şekilde ortaya çıkaracağı gibi bu alana dair ilgili literatürün gelişim ve seyrini ortaya koyması anlamında da önemli

kapıları aralayacaktır. Proje bağlamında gerçekleştirilen çalışmalarla birlikte Türkiye’de ve dünyada İslâm Siyaset Düşüncesi’nin zemin bulduğu ve mecraya açtığı eserler incelenmiş ve yeni eserler telif edilmiştir. Bu ve benzeri çalışmalarla günümüz aydın ve akademisyenler tarafından nüfuz edilmesi zor mesele ve metinler artık ulaşılabılır hâle gelmiştir. Böylece İSD Projesi’yle, bir yandan mevcut çağdaş düşünce gündemi, diğer yandan klasik dönem üzerinde esaslı çalışmalar vücut bulmaya başlamıştır.⁷

Bütün bunların dışında Akademi, şehre ve insana dair kalıcı fikirler ve projeler üretirken bir taraftan da ilk sayısı ile sizlerin ilgi ve takdirine mazhar olan İnsan ve Şehir Araştırmaları Dergisi’ni (İNŞA) ilim camiasına kazandırmıştır. Sultanbeyli Belediyesi bünyesindeki İnsan ve Şehir Akademisi’nin yayın organı olarak 2023 yılında yayın hayatına başlayan İnsan ve Şehir Araştırmaları Dergisi yılda iki defa yayımlanacak uluslararası, açık erişimli, hakemli bir dergidir. Dergi, insan ve şehir konulu meseleleri çeşitli yönleriyle (sanat, düşünce, mimari, edebiyat, müzik, ekonomi, arkeoloji, siyaset, kültür vb.) ve disiplinlerarası metotlarla inceleyen çalışmalara yer vermektedir. Derginin temel hedefi, dünya üzerinde farklı ekollerden gelen bilim ve sanat adamlarını akademik bir platformda buluşturarak kent kimliğinin teorik ve pratik yönlerine ilişkin araştırmaları ileriye taşımaktır.⁸

Sonuç olarak Sultanbeyli Belediyesi’nin bir kültür stratejisi olan İnsan ve Şehir Akademisi bünyesinde 2023-2024 döneminde okuma, atölye çalışmaları, yayıncılık (dergi ve kitap) faaliyetleri, seminer ve gezi programları şeklinde çeşitli form ve içeriklere sahip etkinliklerin gerçekleştirildiği görülmektedir. Genellikle genç kuşağa yönelik okuma, gezi ve atölye etkinliklerinin 10 fakülte-ten 50 ayrı bölümü temsilen 750’den fazla müdavimi bulunmaktadır ki bu da disiplinlerarası eğitim anlayışının bir tezâhürüdür. Çalıştay, konferans ve dergi yayıncılığı türünden etkinlikler ise Akademi bünyesindeki çalışmaların bütün yaş gruplarından entelektüellere ulaşmasını sağlamaktadır.

⁷ Proje hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Ahmet Köroğlu, “İslâm Siyaset Düşüncesi Projesi Rapor Özeti”, *İnsan ve Şehir Araştırmaları Dergisi* 1/1 (2023), 132-143.

⁸ DergiPark, “İnşa: İnsan ve Şehir Araştırmaları Dergisi” (Erişim 2 Mart 2024).

SULTANBEYLİ BELEDİYESİ

İnsan ve Şehir
akademisi

insanvesehir.net/insa/

   /insanvesehirakademisi

ISSN 3023-5340

9 773023 534005